

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Naša slovenska beseda.
Lepa je, ubrana, nesmrtna
kakor spev vetra v vrhovih,
kot žuborenje studenčka
v tihih, samotnih gozdovih.
Mirko Kunčič

Letnik — Volume IV

Toronto, 20 July 1954

Številka 7. Number 7

Drug ob drugem? — toda kako —

Med zadnjo vojno so postali priljubljeni sestanki vrhovnih predstavnikov zavezniških sil, na katerih so se dogovarjali o vrhovnih vodilnih zavezniške politike. Kakor so na eni strani taki razgovori gotovo koristni, so na drugi strani pokazali, da morejo imeti usodne poslednice za cele narode, kadar padajo odločitve o problemih, ki so velikim množicam premalo znani. Treba se je samo spomniti sestanka na Jalti in gorja, ki so ga ti dogovori povzročili neposredno celi Evropi, posredno pa tudi ZDA in Angliji. Sani sta se oropali najboljših zaveznikov proti komunizmu, ki danes ograža celotno človeštvo, kolikor ga še diha vsaj relativno svobodo.

Ko so dogodki zadnjega časa kazali vse bolj očitno, da obstajajo znatne razlike med politikami Anglije in ZDA predvsem glede odnosa do komunizma, sta se sestala predsednik Eisenhower ter predsednik vlade Churchill v Washingtonu skupno s svojima zunanjima ministroma. Sestanek je morda nekoliko razjasnil ozadje bojnih stališč, toda razlike glede odnosa do komunizma ni preostil. Nekdo je zapisal, da je bil sestanek koristen v toliko, da so Amerikanci spoznali, da v Angliji niso vsi komunisti, Angleži pa, da ne živijo v ZDA sami McCarthyja.

Dva Svetova
Danes vidimo na svetu dva bloka držav. Enega vodijo komunistične stranke, ki drže pod železno disciplino prebivalce svoje dežele, same pa poslušno sprejemajo ukaze iz Moskve, drugega pa predstavljajo pisana množica držav, ki uživajo vsaj relativno svobodo. Zunanja sila, razen deloma strah pred sovjetskimi napadom, jih ne drži v enoto, notranje sile (ki bi jo lahko nudilo krščanstvo) pa so preslabe, da bi enotnost dokazale v dejanjih. Zadnje čase se zlasti večja takor nevtalcev, ki so slišali nekaj sladkih besed iz Moskve in jim v svoji slepoti verjamejo raje kot bridkim izkušnjam mnogih držav. Predsednik sovjetske vlade Malenkov je namreč kmalu po prevzemu oblasti govoril o možnosti podaljšane sožitja ter mirne tekme dveh različnih sestavov, socialističnega in kapitalističnega. Pri tem pa gladko pozablja, da za komunizem ni druge morale kot lastna korist. Prelamljanje pogodb, zlorabljanje diplomatskih privilegijev, izvajanje državnih udarov v tujih državah ni samo praktična slabost, ki ji do neke mere zapadajo tudi politiki drugih držav, marveč del njihovega sistema, njihove ideologije. Vsa sredstva, če tudi še tako zavita in še tako ovinkasta, vodijo končno le v smer istega nespremenljivega cilja: **podreditve sveta komunistični kliki v Moskvi.** Kljub temu, da trdijo, da so proti nadvladani enega naroda nad drugim, hodijo politično po stopinjah nenasičenega ruskega imperializma, ideološko pa izrabljajo idejo tretjega Rima seveda s to razliko, da bo vero nadomestil materializem. Vsa njihova medenost je le prigovarjanje ježa, da bi ga lisica sprejela v svoj brlog. Ko ga spusti vanj, že je sam poskrbi, da se mora lisica izseliti.

Angliško in ameriško stališče
Da je neke vrste sožitje med obema blokoma nujno, je vsakomur jasno. Razlika pa se je pojavila v naziranju, koliko je verjeti sovjetskimi besedam o podaljšanem sožitju. Angleži, ki se boje, da bodo prva tarča sovjetskega napada v primeru oboježenega spopada, skušajo Sovjete miriti s popuščanjem predvsem tam, kjer njihovi interesi niso hudo prizadeti. Zlasti pričakujejo, da se bodo priklopili Sovjetom, če jim pomagajo spraviti rdečo Kitajsko v organizacijo zedinjenih narodov. Doživeli so sicer precej razočaranj v Zenevi, toda očitno še ne dovolj, da bi spremenili svojo politiko. ZDA pa

VELIKI ČASI

OB OBLETNICI SMRTI NADŠKOFA ANTONA BONAVENTURE JEGLIČA.

Bilo je v poltju leta 1933. Skupino mariborskih fantov sem stal na dvorišču škofijskega gradiča v Nazarju in pozdravljal sivolasega nadškofa dr. A. Bonaventura Jegliča.

Visokozrnan je stal pred nami, rahlo se naslanjajoč na palico. Ko sem mu v govoru omenil njegovo veliko skrb za mladino, zlasti za slovenske Orle, mu je oko naenkrat zažarelo, potem pa sta se mu potočili po razoranem licu dve srebrni solzi.

V odgovoru je nanizal vrsto klenih misli. Govoril je, kkkakor da govori množici. Ogenj navdušenja se j ekar prelival v srca okrog stoječih. S palico je tolkel ob tla, da je pesek pršal od nje. Takole nekako je dejal:

„Hudi so naši časi. Koliko preizkušenj je prišlo zadnja leta na slovensko mladino! (Razpust Orla, ukinitve vseh prosv. organizacij, zapostavljanje slovenstva itd., op. p.) Toda mi ne smemo nikdar kloniti! Lastnost mladine je, da se rada postavi. Glejte, sedaj je veliki čas, da se slovenska mladina v resnici izkaže in postavi tako, kot to sedanje prilike zahtevajo. Ne izgubite poguma, ampak delajeta vseh področjih. Visoko dvigajte prapor vere in pravosti, oklepajte se slovenskih izročil, sveta vam bodi dediščina Vaših očetov, slovenska beseda in slovenska tradicija. Slovenci smo in za svobodo slovenstva niso nobene žrtve prevelike. Hudobija včasih navidezno zmaga, toda za stalno ne zmaga nikoli. Verujte v zmago pravične stvari! Verujte v Njega, ki je premagal pekel, zaupajte v Njo, ki

so od nekdanje sanje o „dobrem tovarišu Jožefu“ (predsednik Roosevelt) preko mnogih razočaranj presušenile svojo politiko od stremljenja ustavit komunizem vsaj na črti, ki jo je že zasedel (v glavnem po dogovorih v Jalti in Potsdamu) pa do bolj ali manj določnega stremljenja pomagati tudi narodom, ki so trenutno zasuznjeni, da se zopet otrasejo komunističnega jarma. Odtod dokaj odločna borba proti komunistični podtalni delavnosti doma ter večja odločnost proti komunističnemu napredovanju v svetu bodisi s silo bodisi s pogajanjem.

Zapadna politika deljena
Da razgovor v Washingtonu te razlike v politiki ni preostil, sta dokazala s svojimi ločenimi izjavami tako predsednik ZDA Eisenhower na časnarski konferenci kot tudi ministrski predsednik Churchill na kosilu, ki so mu ga priredili časnarski v Washingtonu. Ta dvojnost bo protikomunistični blok slabila, ker jo bodo znali Sovjeti spretno izkoriščati. Trezen premislek pa more razsoditi le, da je edino pravilno stališče do komunizma stališče ZDA, ki bi ga pa morale izvajati tudi do komunizma Titovega kova: **Ker temelji komunizem na materialistični filozofiji, razume samo odločnost in silo. Vsako popuščanje izrablja le v uničenje tistega, ki mu popušča, vsako premirje le v pripravo novega napada.** Pričakovanje, da bi ljudstvo v sovjetskih deželah želelo miru, je ničeno, ker nima pri določanju svoje usode nobene besede. Če se še svobodni svet ne bo kmalu prikopal do tega odločnega stališča pri vseh odnosih do sovjetskih mogotcev, ne bo komunističnega napredovanja nihče ustavil. Upanje na premaganje komunizma bomo v tem primeru morali prestaviti šele na čas, ko bo ves svet plesal po moskovskem diktatu in bodo vsi zatiranci vseh dežel združili svoje sile, dase otrasejo diktature brezbožnega komunizma.

je strla kači glavo. Bodite zavedni, borbeni katoliški in slovenski fantje!”

Ztiri leta pozneje, na taboru slovenskih mož in fantov v Celju, dne 29. junija 1937 sem ga spet slišal govoriti. Njegov govor je bil kakor prerokba: „Naš čas je velik, ker dela veliko hudobijo. . . Države same jo podpirajo. Velik je naš čas, ker zahteva mučenike. Velik je naš čas po velikih možeh. . . Hudobija bo še rastla. . . Tudi pri nas na Slovenskem je že začela s svojim groznim delom. . . Upam pa, da vas, možje in fantje, ta hudobija ne bo niti zapeljala, niti oplašila amak da se boste z vso krepostjo uprli njenemu prodiranju. . .“

Še danes mi doni njegova beseda o velikih možeh. Da, imeli smo jih! Kot mučeniki so se izkazali v borbi za sveto stvar. Njim na čelu gotovo kot najvidnejši, duhovnik dr. Lambert Ehrlich. Za njim nepregledna vrsta mož in fantov, žena in deklet, ki jih je umoril brezbožni komunizem.

Ob 17. obletnici smrti velikega slovenskega škofa dr. A. B. Jegliča se mi zdi potrebno, da mi, ki smo po božji previdnosti bili poslani v svobodni svet, znova v sebi obudimo Jegličevo misel o velikih časih in o velikih možeh.

Vsak slovenski emigrant bi moral biti na svoj način velik. Predvsem velik glasnik resnice o brezbožnem komunizmu, za radi katerega smo morali zapustiti sveta slovenska tla. To je naša zgodovinska naloga. Prikazati moramo zločinski obraz komunizma v taki luči, kot v resnici je in izpodnesti lažne trditve komunistične stranke in vlade Jugoslavije. Titov komunizem ali socializem, kakor ga danes prikazujejo beograjski oblasniki, je v resnici prav tako krvav kot je ruski ali kitajski. Nauk in praksa sta ista, le osebe so druge!

Kot zreli ljudje, ki nas je Bog poslal v svobodni svet, moramo junaško prikazati neštete žrtve, ki jih moral doprinesiti slovenski narod v borbi s komunizmom. Naši protikomunisti borci, ki so jih komunisti oklevetali in blatili, čakaajo, da jim damo zadoščenje in da pride na dan resnica tudi o Slovenskem Katynu.

Ne more, se pristojevati med velike ljudi tisti, ki se za radi osebnih koristi boji, svetu povedati resnico o slovenskem Katynu in zatajijo iz strahu pred „pogresnicami“ te naše najboljše ljudi, ki so nam bili in bodo za vedno klaricji k odločni borbi proti komunističnemu zlu.

Slovenski narod ima danes eno samo veliko željo: **Biti rešen komunizma in imeti svojo lastno svobod-**

Italijanska nestrpnost

Ob pogrebu pesnika Ivana Trinka so Italijani zopet pokazali svojo nestrpnost do vsega slovenskega. Ko je govoril ob odprtem grobu dr. Agneletto iz Trsta v slovensščini, je zahteval krajevni brigadir, da mora govoriti v italijansščini, ne pa v slovensščini. Dr. Agneletto se sicer ni uklonil, marveč je nadaljeval govor v slovensščini, toda dogodek sam je dovolj značilen za italijansko nestrpnost in za bodočnost Slovencev, ki bodo po kravji kupčiji za Trst izročeni na milost in nemilost Italijanom.

no državo. Kot Slovenci smo dolžni, da to vsenarodno željo oznanjamo svetu. Dolžni smo, da zastavimo vse razpoložljive sile, da svobodni svet zve za to slovensko željo.

Narod doma si ne more prav nič pomagati. Jetnik je, vkovan v strahotne okove komunizma. Le v mislih goji to željo, le Bogu jo daruje in Njemu dopoveduje, kaj ga teži in kaj si želi. Vsaka možnost akcije mu je onemogočena.

Prav gotovo je, da Slovenci doma stavijo vsa upanja prav v nas, ki smo v svobodnem svetu. Imajo vero, da lahko vsaj nekaj storimo. Prepričani so, da smo mi, njihova usta in v imenu njih tolmačimo narodne težnje po svobodi in suverenosti.

Bodimo veliki Slovenci tudi v tem pogledu! Vsak Slovenec v emigraciji je lahko na svoj način velik v izvajanju vseslovenskega narodnega programa in v seznanjanju z našimi težnjami. Uresničitev naših želja po samostojnosti ni zgolj naša domača zadeva, o kateri naj govorimo samo med seboj za zaprtimi vrati. To je obča mednarodna zadeva! Če drugi, manj kulturni narodi želijo imeti lastne države brez kakega prokroviteljstva od drugod in v ta namen stopajo pred mednarodne forume, zakaj bi naj prav mi Slovenci bili tako skromni, da to željo gojimo le v svoji skupnosti, na zunan pa je ne upamo izpovedati? Ni bistvo slovenstva samo v tem, da povdarjaš pripadnost k slovenskemu narodu marveč tudi, da se za slovenske interese možato poteguješ. Kateri interes pa je večji od onega, ki stremi za popolno narodno samostojnost, ki je možna le v svobodni lastni državi.

Nadškof dr. Jeglič je bil velik Slovenec! Prvi je dal podpis na majniško deklaracijo. Z veliko trpkostjo je moral nekaj let po ustanovitvi Jugoslavije priznati: „Zmotili smo se!“ Če bi nam božje previdnost ohranila Jegliča za naše čase, bi skoro gotovo bil on prvi, ki bi se javno izrazil za slovensko samostojnost.

Jegličeva zgodovinska osebnost

Spomenica hrvatskih duhovnikov

15. junija je predsednik ZDA Eisenhower sprejel delegacijo hrvatskih katoliških duhovnikov izven domovine. Delegacija je izročila predsedniku posebno spomenico, v kateri so mu predložili versko in narodnostno preganjanje v domovini kakor tudi kratek pregled hrvatske borbe za lastno državo. Spomenici so predajali poslanico hrvatskih katoliških škofov od 23. marca 1945, poslanico katoliških škofov Jugoslavije od 20. septembra 1945, govor nadškofa Štepanca pred sodiščem 2. oktobra 1946, pismo hrvatskih škofov Titu 26. septembra 1952 ter zemljevid Hrvatske. Spomenica ugotavlja med drugim tudi, da je bilo v maju 1945 150.000 najboljših hrvatskih sinov razoroženih ter pobitih pri Pliberku, Mariboru in Celju.

Spomenica vsebuje tudi izjavo nadškofa Štepanca pred sodiščem: „Hrvatski narod je bil suženj v bivši Jugoslaviji! Povdariti moram, da je pravica hrvatskega naroda do svobode in neodvisnosti popolnoma v skladu s temeljnimi načeli Atlantske listine. Ta pravica je tudi v popolnem soglasju z ravnim zakonom in nihče ne more nioesar očitati Hrvatom, če hočejo to pravico tudi udejestviti.“

Za zaključek povdarja spomenica hrvatsko stališče glede bodočnosti: „Hrvatje ne žele biti nikakršni del kakršne koli Jugoslavije. Hrvatje zahtevajo svobodo in neodvisnost z osnovanjem suverene, demokratske države, v kateri bosta zagotovljena poleg drugega tudi verska svoboda in kulturni napredek.“

Spomenico je podpisalo s bosanskim nadškofom dr. Ivanom Šaričem 143 duhovnikov in redovnikov. Z delegacijo je bil ameriški poslanec Louis E. Graham iz Pennsylvanije. Delegacija so sprejeli tudi zastopniki senata, poslanske zbornice in vladnih uradov, razen tega še apostolski delegat ter nadškof v Washingtonu.

This is Slovenia

Slovenian ethnical territory

Who are the Slovenes?

The Slovenes are one of the most advanced nationality groups or nations in the world. Their language differs considerably from Serbo-Croatian, perhaps as Portuguese from Spanish. They have developed a very high degree of literacy, maintained schools in every town and village, supported an extensive circulation of good weekly periodicals, and made their little country a model for Central Europe.

They created a creditable Sloven culture, supported a state theatre and opera, a university and high schools, choirs and orchestras, and the noble tradition of building statues to poets. They kept their picturesque little cities attractive and clean, improved their strikingly beautiful, mountain-filled, lake spangled land by the care they gave it, made its heights and depths echo with the songs of tourists, crowned many a peak with a cozy tourist hut, and bound their ranges together with the best system of roads in southern Europe.

They developed an extensive industry, worked out a helpful co-operative system, and organized agriculture as well as their uneven land permitted. They were well served by a vigorous daily press. The coffee houses in their cities were as reading rooms in American public libraries, and their churches were well attended. Markets were model of order. The women were neat, few men were ragged, the heaviest weight of toil was relieved by wheels. A self-respecting little people, that prior to 1918 had never been even partly free, moved forward to a distinguished place among the most advanced nations.

From: Tito's Imperial Communism, by R.H. Markham, The University of North Carolina Press, Chapel Hill, 1947, 10—11.

nost nam je lahko le v spodbudo. Ob njegovi možatosti in slovenski odločnosti se lahko šolamo, kaj moramo storiti mi, ki smo poslani kot glasniki trpeče domovine v svobodni svet.

Veliki časi zahtevajo velikih mož. Velik pa je le tisti, ki zna ceniti vrednost dela in žrtve in človek, kateremu je postal dolar vse, ni več zmožen pravilno vrednotiti narodne svobode in, narodne suverenosti. Materialist je in gleda le z očmi lastne udobnosti; vse pojave presoja le iz vidika donosnosti. Če mu bo neslo, bo sodeloval, če še ni pravih izgledov, bo previdno stal ob strani, da ne bo zamere. Računa vedno le s tem, da bo kot „neopredeljen“ lahko še vedno kdaj pristavil svoj pisrke k ognju.

Materializem je zelo bolesten pojav med mnogimi, ki so se iztrgali pred leti iz rdečega pekla a so v ugodju pozabili na resnične ideale in jih zamenjali z namišljenimi. Denar, hiša, avto itd. Tudi svetne dobrine so potrebne in ne-

smiselno bi bilo, jih zametati. Toda kot zavedni Slovenci bi morali znati tudi to obrtni v korist pravične slovenske stvari. Ne bom našteval, kaj bi vse lahko storili slovenski emigranti v tujini, če bi vsak od nas bi pripravljen tudi nekaj žrtvovati. Izdajali bi lahko razprave in brošure o slovenskih problemih v tujih jezikih, Slovenska Država bi lahko bila tednik ali vsaj 14 dnevnik. Vse to bi lahko storili in še več, če . . .

Jeglič je veliko žrtvoval za slovensko stvar. Bil je največji podpornik vsega dobrega. Ali bi ne bilo mogoče, da bi tudi mi vsaj nekoliko šli po njegovih stopinjah? Če tega ne zmremo, pač nismo dozorili za sedanje velike čase . . .

„Za svobodo slovenstva niso nobene žrtve prevelike“, je govoril skupini fantov vladika Jeglič v Nazarju. Imejmo to pred očmi v sedanjih zgodovinskih časih! Bodimo veliki, res rodoljubni Slovenci. Ne toliko v besedah, ampak predvsem v dejanju. Dejanja bodo o nas govorila in nas sodila.

M. Geratič

Dr. Vlado Maček za samostojno Hrvatsko

Na pozdravno brzojavko, ki jo je poslal dr. Mačku Glavni odbor belgijskih organizacij HSS, je ta odgovoril:

„Najprisrčneje se zahvaljujem za pozdrave, ki ste mi jih poslali s sestanka Glavnega odbora organizacij H.S.S. 7. t.m. Obljubljam vam, da si bom kot doslej prizadeval za ustvaritev hrvatske kmečke republike, ki bo temeljila na mirotvornem nauku naših učiteljev Antona in Stjepana Radića. Vera v Boga in kmečka sloga.“

Vpliv javnega mnenja Zapada na domovino.

Po poročilih iz Trsta je podpredsednik Edvard Kardelj izja-

vil svoje veliko zadovoljstvo, da se je javnost v ZDA privadila verskemu preganjanju v Jugoslaviji. Po tem viru je izjavil na 3. kongresu Lite slovenskih komunistov: „Kar zadeva javno mnenje zamejstva, moram pripomniti, da se je javnost v ZDA sedaj že privadila verskemu stanju v Jugoslaviji. Veliki časopisi o njem več ne pišejo. Stepanec primer je še malo zanimiv, pa nič več. Vlada ZDA misli na ugodnosti, ki ji jih nudi zemljepisni položaj Jugoslavije in se zanima zgolj za vojaško lego Jugoslavije.“

Zato je toliko večja dolžnost vseh, ki živimo v svobodnem svetu, da javnost na versko preganjanje v domovini stalno opozarjamo.

Med Slovenci

CHICAGO IN OKOLICA

P. Alfonz Ferenz, OFM je utonil pri kopanju v bližini samostana v Lemontu. Pokojnik je bil rojen pri Sv. Trojici v Slov. Goricah. leta 1924 in je imel novo mašo v Rimu. Iz Rima je odpotoval v Ameriko. Sodeloval je pri mesečniku Ave Marija. Naj počiva v miru!

Bivši kralj Peter II. je za Vidovdan obiskal srbsko kolonijo v Chicagu. V hotelu Sherman je bil banket. Vabljeni so bili samo Srbi.

Slovenski Poročevalec o „Ženski Zvezi“. „Slov. Poročevalec je prinesel poročilo o zborovanju Izseljenke Maticice, ki jo vodi komunist Seliškar. Nas zanima poročilo o Slovenski ženski Zvezi. Takole piše: „Naši izseljenci so tudi najdragocenejši turisti, saj prihajajo k nam z ljubeznijo do domovine, ne pa s težnjo, da bi glede na volutno razliko poceni preživeli svoj letni oddih. Vtisi, ki jih dobe v naši domovini, so po povratku v Ameriko najboljše sredstvo za pobijanje lažne propagande. Lani je n. pr. prišla v Slovenijo skupina žen iz Ameriške katoliške Zveze. Te ženske so po vrnitvi veliko storile za nas s pobijanjem laži o namišljenem zatiranju vere, ko so pričele več člankov v svojem glasilu Zarja o svobodi veroizjave pri nas in o tem, da so lahko brez vsake bojzani obiskovalke cerkve.“ Mi smo o tem svoj čas že pisali in ugotovili, da so te ženske hodile po Sloveniji z zavazanimi očmi in so po vrnitvi zavestno govorile nerensko po želji komunističnega Seliškara.

Slovenska Naroda Zveza v Chicagu že danes opozarja člane in prijatelje na družabni piknik v nedeljo 22. avgusta. Več o tem drugič.

Iz bivšega uradnika v ministrstvu minister . . . To se zgodilo g. Stanku Mašiču v Chicagu. Pred leti je prišel kot novonaseljenec v Chicagu. Zaposlitev je dobil v tukajšnji slovenski pralnici. Obiskoval je tudi večerno šolo. Ob zaključku leta je bil kot najboljši učenc določen, da se imenu vseh udeležencev večernih tečajev za angleš-

čino zahvali. G. Stanko Mašič je svojo nalogo odlično izvršil. Nekdo je novinarje opozoril, da je bil g. Mašič v domovini sodnik in da je služboval tudi v nekem oddelku ministrstva. Radovedni časnikarji so ga takoj vzeli na muho, obiskala so ga celo v pralnici. Tukajšnji ameriški listi so nato prinesli o njem poročilo in celo slike s pripisom: bivši jugoslovanski minister dela v pralnici. Tako so po svoje prikrojili resnico in spravili zadevo tako daleč, da je sovjetski delegat pri UNO napadel Ameriko češ, kak raj vlada v Ameriki, da mora celo bivši jugoslovanski minister sortirati umazano perilo . . . Kaj vse naredi časnikarska domišljija in lov za senzacijami . . .

Argentina

Kulturno življenje je v letošnji prosvetni sezoni doseglo zavidljivo višino. Pred kratkim ustanovljena Slovenska kulturna akcija je priredila že vrsto dobro pripravljenih prireditev - kulturnih večerov (Umetniški večer, večer severnoameriške sodobne slikarstva, kiparstva in glasbene umetnosti, literarni večer, Dvorakov večer, večer francoske srednjeveške umetnosti, filozofski večer, Claudelov večer, razstava kipov in risb Ivana Meštroviča, Argentina v besedi in pesmi, Arhitektura - umetnost prostora).

Temeljitejšo delo se opravlja v tečajih, ki jih ni malo: dr. Komar vodi filozofski tečaj za mlade izobražence, dr. Brumen psihološko pedagoški tečaj za izobraženke, Družabna pravda sociološki tečaj, Slovenska misijonska zveza misijonski tečaj, ki je namenjen predvsem izobražencem, društvo „Dom“ prireja mesečne diskusijske večere o slovenskih narodnih in državnih vprašanjih. Akcija za gospodarsko osamosvojitvev debatne večere o gospodarskih vprašanjih, Slovenska Ljudska stranka pravno politični tečaj - to vse poleg rednih sestankov raznih društev, ki delujejo med Slovenci. Komemoracijo za padlimi domobranci je priredilo Društvo Slovencev. Letos ji je dalo verski značaj.

Pevsko društvo Gallus je priredilo izredno dobro uspeli koncert, na katerem so podajali pesmi Gal-

lusa in sodobnih slovenskih skladateljev.

Stalni odbor za socialne dni v Argentini je priredil letošnje zborovanje pod geslom: „Ohranimo si zdravje“. Predavali so dr. Ahčin, dr. Ivan Kačar, Rudolf Smersu in Avgust Horvat.

Slovenska kulturna akcija je izdala prvo številko nove revije, ki jo je zelo posrečeno imenovala „Meddobje“, ki bo izhajala vsaka dva meseca.

Slovenski dušni pastirji so podvzeli akcijo, da se kupi slovenska hiša v središču Buenos Airesa. Poleg hiše bi bila seveda tudi dvorana za slovenske prireditve.

Iz Slovenije

Podivjana dijaška mladina. Maturanti višje gimnazije v Mariboru so zaključili šolo s tem, da so po mestu v povorki zasmehovali škofa, papeža, norčevali se iz mašnih obredov, litanij in rožnega venca. Ljudje so se zgražali.

Silovito neurje v Sloveniji. V noči 5. junija je privršla nad Maribor silovito neurje kakršnega ni najstarejši ljudje ne pomnijo. Pravijo, da je bilo kot na sodni dan. Vihar je ruval drevesa, rušil dimnike, podiral drogeve, vmes pa je med grmenjem padala toča. V nekaj minutah je bilo po ulicah okrog 20 cm debelo toče . . .

Povodenj v Celju. Zvečer, 5. junija se je utrgal oblak med Vojnikom in Celjem. V nekaj trenutkih je voda silovito narasla. Voglanja, Hudinja in Savinja so prestopile bregove. V Celju je bilo po ulicah nad 1 meter visoko vode. Ljudje so se reševali na strehe, 20 ljudi je utonilo, več hiš je voda porušila, odneslo pa je skoraj vse mostove. Škode je velikanska. Vojniškega gasilskega doma po odtoku voda sploh našli niso.

Cene naraščajo. Stanarine so povišane za 100%. Delavci, ki so doslej imeli razne ugodnosti na letošnjih, so zopet prikrajšani. Vlada je ukinila razne ugodnosti, ki so jih letovišča lahko nudila delavcem ob dopustu. Cene v hotelih na obmorski obali so dnevno Din 1200., mesečna plača nekoliko

RAZGLLED PO SVETU

Madžarski tehnik si opustil misel, da bi razširil podzemno železnico pod Stalinovo avenijo (nekoč Andrassyjeva cesta). Dve leti sodelovali propagando z novotehnično pridobitvijo, ko pa se jim je pridlo več predorov in bi skoraj spodkopali zgodovinsko Narodno gledališče, so komunistični inženirji priznali, da naloge ne zmorejo.

V ZDA običje kino tedensko okrog 50 milijonov obiskovalcev,

5 milijonov tedensko več kot 1. 1952. Porast pripisujejo predvsem znižani taksi in priljubljenosti nove projekcije (tridimenzionalne).

V Nemčiji proslavljajo letos 1200 letnice smrti sv. Bonifacija, apostola Nemčije. Velike slovenske snosti so osredotočene v Fuldi, kjer je pokopan. Mesto je znano po letnih konferencah nemških škofov.

V Milanu so znova posvetili slavno mojstrovino Leonarda da Vincija - zadnjo večerjo. Profesor Mauro Pelliccioli je obnavljal sliko sedem let, dočim je mojster potreboval samo dve leti, da jo je dovršil.

Trst - Titov drobiž Pogajanja med Titom ter angloameriško komisijo za Trst so bila sicer tajna, toda v javnost je le proniknila vest, da je Tito zahteval kot zameno za izgubo Trsta, da mu ZDA zgrade novo pristanišče v Bariju ob albanski meji.

Papeži - komunisti? V poslanski zbornici v ZDA rešujejo že več tednov vprašanje, ali velike ameriške ustanove, ki so oproščene davkov, dejansko podpirajo socializem ali še kaj hujšega. Posebni odbor vodi zasliševanja. Ko je pomožni ravatelj za raziskovanje komisije Thomas McNiece skušal dokazati, da zagovarjajo te ustanove načrtno gospodarstvo za ZDA, ga je prekinil demokratični poslanec Wayne L. Hays in ga prosil za mnenje o treh citatih, ki jih je prebral. Ko jih je McNiece slišal, je izjavil: „Sicer ne poznam Vasega vira - toda vsi kažejo veliko podobnost s komunističnim slovtvom, ki sem ga bral . . .“ Na svoje veliko presenečenje pa je zvedel, da sta bila prvi in tretji citat iz Leonove okrožnice Rerum novarum, drugi pa iz Pijeve Quadragesimo anno.

Žepna izdaja katoliških knjig. Založba Doubleday and Co. iz New Yorka je sporočila, da bo začela izdajati katoliška dela v ceni žepni izdaji (v kakršni je izšlo že nekaj knjig, ki so jih izdali Kristonosci, med njimi znana „You can change the world“). Knjige bodo stale po 25, 35, in 50c, odvisno pač od obsega. Zbirko bodo urejali Etienne Gilson in Anton C. Pegis, oba od Pontifikalnega zavoda za srednjeveško preučevanje (pri oo. bazilijancih) iz Toronta ter Eugene P. Willging od katoliške univerze iz Washingtona.

Matere Božje v Torontu. Škofovska soba katoliške dobrodelne organizacije v ZDA (N.C.W.C.) v Washingtonu je bila opremljena s doprnim kipom kardinala Stepinca. Kip je delo drugega hrastkega velikana, kiparja Ivana Meštroviča. Kip je podaril L.C. Samarcija, predsednik Hrvastke katoliške zveze.

Avstrijci so zbrali okrog 3/4 milijona podpisov na najpomembnejši praznik Brezmadežnega spočetja zopet državni praznik. Avstrija je praznovala ta dan od 1. 1854. 1. 1939 pa so ga nacisti odpravili. Nov pomožni škof. Za novega pomožnega škofa v Torontu je bil imenovan Msgr. Francis V. Allen, nazadnje župnik župnije Žalostne

Strokovnjaki v hladni trajni, barvanju, beljenju in friziranju. Odprto dnevno od 9 zjutraj do 6 zvečer, ob torkih in petkih od 9 zjutraj do 9 zvečer.

KRESS BEAUTY SALON
RU. 1-2921, 1194 Eglinton Ave. W., Toronto
Postrežemo vam v angleščini, slovenščini, hrvaščini, nemščini, madžarsščini, ali italijansščini.

YOUR WISHES CAN COME TRUE
WHEN YOU SAVE WITH

Established 1889

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS
6720 WEST NORTH AVENUE
CHICAGO 35, ILLINOIS
TELEPHONE NATIONAL 2-5000

Dividend 3%. Every account insured up to \$10,000.

CALL: NATIONAL 2-5000
Frank P. KOSMACH, President.

Duhovniki - delavci

(Nadaljevanje s 2. strani.)

nal Suhard je to nalogo takole izrazil: „V Kristusa vsaditi to kulturo, ki se tako hitro oblikuje (mišljena je delavsko-industrijska); krstiti nove ureditve; Bogu posvetiti svet, ki išče svojo enoto“. Naloga sodobnih katoličanov . . .

Ta naloga pa ni omejena samo na delavski svet.

Celotno človeštvo se nahaja v dobi, ko se vse bolj in bolj uveljavlja nova kultura, novo gledanje na svet, težnje k svojevrstnemu izrazoslovlju. Naš položaj je v mnogem podoben položaju prvih kristjanov. Tudi mit bomo morali najti poti, da bomo sedaj porajajočo se kulturo notranje prekusili s krščanstvom. Imeti bomo morali dovolj poguma, da se bomo odpovedali časovnim in socialnim primesim, imeti bomo morali dovolj odprte oči, da se bomo približali bistvu krščanstva ter to vsebino izrazili v govoricah sodobnosti, ki je mnogokrat le zato daleč od Boga, ker naše govornice ne razume. Berlinski župnik Emil Fiedler je nekoč zapisal v „Schoenerer Zukunft“: „Ni naloga kristjanov, da bi preteklost vnašali v sedanost in sodobnost merili po preteklosti, marveč da pokažemo sedanost, kar bo še tudi jutri vedelo: večno, brezčasno resnice. Če tega ne spoznamo, so preteklost, sedanost in bodočnost ena sama velika zmotna ter življenje brez stika s stvarnostjo“. Upajmo, da sodni katoličani na področju celotne kulture ne bomo ostali brez podobnih junakov kot so duhovniki-delavci na delavskem.

R. Čuješ

Paberki

TEHNIKA

Prva tovarna za atomsko energijo bo zgrajena v Pittsburghu. Računajo, da bo dajala vsaj 60.000 KW, kar zadošča za mesto s 100.000 prebivalci.

Du Laboratories v ZDA so izdelali televizijski aparat, na katerem more več oseb istočasno gledati dva različna programa. Seveda morajo nositi podobna očala kot za tridimenzijski film in poslušati na slušalke, da drug drugega ne motijo. Aparat pa lahko sprejema tudi samo po en program kot doslej.

Zamisel postapljača ni nič novega. Pred kratkim odkriti rokopis iz Elizabetine dobe v Angliji so poleg enega najstarejših Shakespearejevih sonetov v rokopisu vsebovali tudi opis in risbe potapljača, ki ga z ladje preskrbujejo z zrakom. Mislec Robert Rabbards je moral na uresničitev svojih zamisli čakati 400 let. Ena njegovih risb kaže potapljača, ki koraka po morskem dnu proti sovražni galeji, da bi jo z mečem navrtal, da bi se potopila.

Poleg bomb še strupeni plin. ZDA proizvajajo blizu Denvera smrtonosni plin GB, ki povzroči smrt v 30 sekundah. Toda plin poznajo tudi Sovjeti. Razvili so ga najprej Hitlerjevi znanstveniki, Sovjeti pa so zasedli tovarno, ko so vkorakali v Nemčijo. Plin je v toliko nevarnejši, ker ga ni mogoče videti, okusiti ali duhati.

V švicah so sestavili prvo uro, ki jo žene sončna energija. Tri ure povprečne sončne, pa tudi umetne svetlobe navije uro za en dan.

Če želite kakršnih koli informacij za vse vrste zavarovanj kličite:
VLADIMIR MAUKO
EM. 3-9802
TORONTO, ONT.

L'EUROPE DINING ROOM
469 Bloor Street W. WA. 1-6269
Prvovrstna evropska hrana. Odlična postrežba. Po naročilu rezerviramo prostore za gostije.

Slovenska država izhaja vsakega 20. v mesecu. Naroča se pri upravi, 61 McFarland Ave., Toronto 10, Ont. Canada. Letna naročina znaša: za ZDA in Kanado 3.-\$, za Argentino 20.-pezo, za Braziljo 50 kruzeirov, za Anglijo .50£, za Avstrijo 30.-šilingov, za Avstralijo 2 avstr. £, za Italijo in Trst 800.-lir, za Francijo 500.-frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.

Slovenecem v Torontu in okoli se priporoča

SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR

KARL VIPAVEC

179 Bathurst St. Toronto. EM. 3-0695.

FRITZ IN HILDA DOLESHHELL

VIENNA HOME BAKERY

SLAŠČIČARNA IN KAFE-ESPRESSO

Centrala: 532 Eglinton Ave., W. - Tel.: MA. 2994

Podružnice:

211 Avenue Road - Tel.: WA. 3-2160

426 Spadina Ave. - Tel.: EM. 6-1278.

609 Mount Pleasant - Tel.: HU. 8-2381

Rženi kruh - soljenci - torte. Desetletna izkušnja jamči prvovrstno kakovost.

DARILNI PAKETI COSULICH

Ekspresna odprava v 15-25 dneh.

Vsi paketi so carine prosti

PAKET ŠT. 71	\$ 13.60	PAKET ŠT. 91	\$ 15.-
10 kg. sladkorja		22 funtov sladkorja	
5 kg. riža		11 funtov riža	
3 kg. kave Ia		6 funtov kave Ia	
		1/4 funta popra, celega	
		1 funt cejlonskega čaja	
PAKET ŠT. 28	\$ 10.15	PAKET ŠT. 84	\$ 8.35
5 funtov kave Ia		3 kg. kave Ia	
5 funtov sladkorja		1 1/2 kg. riža	
5 funtov masti			
5 funtov riža			

100 funtov najfinejše bele moke \$ 11.50

Če želite, da plačamo 200 dinarjev poštne takse, dodajte 75c za vsak paket ali vrečo.

ZAHTEVAJTE POPOLNI CENIK Z VELIKO IZBIRO NAŠIH POZNAVNIH STANDARNIH PAKETOV TER Z NAVODILI ZA SESTAVLJANJE PAKETOV PO VASI ŽELJI.

Pošiljamo tudi: kolesa, Singerjeve šivalne stroje, radijske aparate, blago itd. Vse odpošiljamo iz lastnega skladišča v Trstu. Pošiljke so zavarovane za delno in celotno izgubo. Kakovost blaga je vedno prvovrstna.

VSA NAROČILA IN PISMA POŠILJAJTE NA:

BRANCO COSULICH

279 Queen St. West, Toronto 2B, Ont. Canada Tel. EM. 6-3877

Cena je enaka za USA in kanadske dolarje.

Priporočamo slovenske potniške agencije

Transmundial

Toronto, 258 College, WA 3-4868

Tudi v Montrealu in Hamiltonu

ZA

RADIJSKA POPRAVILA

vseh vrst se priporoča

RUDOLF ČUJEŠ

61 McFarland Ave., Toronto 10

Med tednom ob večerih in ob sobotah.

Slovenici kupujejo v slovenski trgovini

Joe Gomilar

1801 W. Cermak Road

CHICAGO, ILL.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. Gomilarju, Tudi OKUSNE KRANJSKE KLOBÁSE, SUHE ŠUNKE, PREKAJENE SVINJSKE ŽELODCE. Prav sedaj pa ima IZVRSTNO KISLO REPO in AJDOVO MOKO.

Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM

Meden Appliances

Television Sales and Service
Refrigerators - Washing Machines

1804 W. CERMAK ROAD

CHICAGO 8, ILL.